

طراحی فونت به روایت دو طراح

■ حسین زاهدی / کوبک طاهباز

Font design, a story told by two designers

Hoseyn Zahedi/Kokab Tahbaz

حسین زاهدی

■ کمی درباره خودتان و کار گرافیک بگویید و اینکه چگونه به سمت طراحی حروف کشیده شدید.

□ من در سال ۱۳۷۵ وارد دانشگاه هنر شدم و به دنیای جالب هنر و مخصوصاً طراحی حروف پا گذاشتم. در ابتدا تمامی دروس تخصصی برایم جالب و قابل پیگیری بود ولی بعداً تصمیم گرفتم که بیشتر در یک شاخه به تخصص کافی برسم که این بهترین شیوه در تخصص شدن در یک حرفه می‌باشد. پس به شدت در عرصه طراحی حروف جدیت نشان دادم تا همین امروز که ادامه دارد.

کامبود در طراحی قلم‌های فارسی و همچنین قدرت مانور در طراحی انواع فونت‌های فارسی و تشویق اساتید باعث شد بیشتر به نوع حرفه‌ای این شاخه بپردازم تا اینکه تصمیم گرفتم پروژه آخر ترمم را به همین امر یعنی طراحی دو نوع قلم فارسی کاربردی اختصاص دهم و تحصیلات دانشگاهی کارشناسی را در سال ۱۳۷۹ با این رساله به پایان برم. این امر و پیشرفت در کارم باعث شد تا در شرکت‌های نرم افزار فارسی نویسی شروع به کار کنم و ابداع و اصلاح فونت‌های موجود در این فارسی نویسی را تا سال ۱۳۸۷ انجام بدهم.

■ به نظر شما چه شیوه‌هایی برای طراحی حروف وجود دارد؟

□ در طراحی حروف شیوه‌های مختلفی وجود دارد: انواع خوشنویسی‌های قدیمی و جدید و استفاده از انواع دست‌نوشته‌ها و انواع لوگوتایپ‌های موجود، انواع فونت‌های انگلیسی و انواع خط‌هایی که قابلیت تبدیل شدن به یک فونت زیبا را داشته باشند.

■ کدامیک از روش‌های طراحی حروف ساده‌تر است؟

□ البته انواع خوشنویسی‌ها و دست‌نوشته‌ها، وقتی تبدیل به فونت می‌شوند نوعی از طراحی حروف صورت می‌گیرد که از لحاظ فنی تبدیل به یک فونت کامپیوتری می‌شوند مگر اینکه یک خوشنویس به ابداع خط نوشتاری بپردازد حال در یک مسیر نوشتاری نسخ باشد یا خطوط نوشتاری دیگر مثل نستعلیق، ثلث، شکسته نستعلیق، معلی و ... که در این روش‌ها آن دست‌نوشته با اجرای مراحل تبدیل به یک فونت کامپیوتری می‌شود اما در روش دیگر یک المان را به عنوان پایه و اساس برای طراحی حروف و تبدیل شدن به فونت کامپیوتری و کاربردی قرار می‌دهند. در نتیجه می‌توان گفت که سادگی در اجرای این اشکال را می‌توان به هر دو حالت نسبت داد ولی تبدیل شدن به یک فونت کاربردی کامپیوتری برای هر دو حالت مشکل است چرا که در شاخه اول یعنی خوشنویسی کردن باز مدت زمان ابداع و کار بر روی نوع خوشنویسی، زمان و اراده مصمم می‌خواهد

حسین زاهدی

متولد: ۱۳۵۲

رشته گرافیک دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

zahedi@parsfont.com

www.parsfont.com

و در شاخه دوم نیز با تست کردن و پرینت گرفتن مداوم از فونت کار شده باز هم زحمت خاص خود را دارد.

■ چه نکاتی را بایستی در طراحی حروف در نظر گرفت؟

□ نکات متعددی در یک کار بسیار قوی و مستحکم در ابداع یک فونت جدید دخالت دارند که هر کدام از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردارند. ۱- ابداع یک المان جدید و زیبا ۲- ساخت حروف از روی المان ابداعی ۳- تعیین ضخامت مناسب با طول و عرض حروف ۴- متناسب سازی فضای بین حروف و فاصله گذاری ۵- کنار هم قراردادن حروف با یکدیگر و تست آنها نسبت به همدیگر ۶- متناسب کردن فاصله دو سطر با یکدیگر. و در نهایت تست پرینت در سایزهای مختلف و کنترل فضاها در چاپ حروف در سایزهای مختلف.

■ تاکنون چه فونت‌هایی را طراحی کرده‌اید؟

□ فونت‌های طراحی شده من دارای چند مرحله می‌باشند مرحله اول ساخت فونت‌هایی با ضخامت‌های مختلف از روی فونت‌های کاربردی موجود در بازار مانند لوتوس بوک و لوتوس بوک بولد، میترا تیترا، نازنین تیترا، نازنین بوک، آرام بوک و آرام بولد، زر بوک و طلا تیترا، کوریر New و دریا، سیاس، عماد، شاهین و ... در مرحله بعدی اصلاح و کاربردی کردن فونت‌های موجود در بازار که قابلیت انجام این کار بروی آنها وجود داشته باشد مانند: بیتا (نازک و بولد) افزاز، زیبا، یکتا، فرید، قلم (۲ و ۱)، ملک، مهر و ... مرحله بعدی ساخت فونت‌های جدید می‌باشد مانند: آبگینه، بومبا، دبیر، تخته، خاص، روزان، بردیا، پالیز، فرم، تایپ، محقق، کوفی، شکسته نستعلیق، ایران نستعلیق، فرزانه، الماس، نیریزی و ...

■ مراحل کار شما چگونه است (از کجا شروع و در کجا تمام می‌کنید)؟

□ بستگی به نوع قلم دارد، اگر خوشنویسی شده باشد در این مرحله نوع خط اسکن شده در برنامه کورل طراحی و ساخته می‌شود بعد در برنامه فونت‌لب تبدیل به فونت می‌شود در غیر این صورت از طریق یک المان خاص حروف دیگر طراحی شده، با اجرای مراحل

که در بالا گفته شد نهایتاً تبدیل به یک فونت می‌شود و مورد آزمایش قرار می‌گیرد. در روش دیگر از ساخت لوگو تایپ‌های قبلی به یک مجموعه حروف دست پیدا کرده و دوباره مراحل بعدی مانند بالا ادامه می‌یابد.

■ از چه ابزارهایی برای طراحی حروف استفاده می‌کنید؟

□ معمولاً از CorelDrow و FontLab الگوی شما برای طراحی فونت چیست؟
□ در ایران من الگویی برای خودم پیدا نکرده‌ام. البته به نظر من یک طراح، از فونت‌های موجود در بازار هم می‌تواند به عنوان الگوهای تاثیرگذار در طراحی حروف خود بهره‌برد چرا که تجربه چندین ساله یک طراح در نوع طراحی حروف مؤثر است. مثلاً فونت‌های تیترا، لوتوس، بدر، نازنین، زر، هما و ... نمونه‌هایی از بسیار قوی و کاربردی هستند که می‌توان از آنها بهره‌زادی گرفت. بطور مثال: فضاها، حالات، شخصیتها، نوع حرکات، و ... در این فونت‌ها قابلیت استفاده فراوان دارد.

■ کدامیک از فونت‌های فارسی را بیشتر دوست دارید؟ دلیل آن چیست؟

□ لوتوس و تیترا، نازنین، زر، میترا و یاقوت، هما، آبگین، طلا، کامپوست، ایران نستعلیق و ... البته فونت‌های زیادی نسبت به نوع شخصیت و نوع کارآیی مورد علاقه من هستند.

باید متذکر شوم که فونتی که روی اصول طراحی شده باشد و در جایگاه خود نیز استفاده شود هیچ‌وقت از چشم زیبا بین پنهان نمی‌ماند و معمولاً فونتی که دارای استحکام و زیبایی باشد مورد علاقه همگان قرار می‌گیرد.

■ به نظر شما چه چیزی سبب تمایز در حروف می‌شود؟

□ شخصیت و حالات حروف بدین معنی که برخی حروف طراحی می‌شوند که وضوح و در خوانایی خود را در سایزهای مختلف از دست ندهند مثل فونت لوتوس و بدر و آرام و - طبیعتاً فونت‌هایی نیز وجود دارند که بیشتر حالت دکوراتیو دارند و برای تزئین در یک کار گرافیکی استفاده می‌شوند مثل آذین، هما و ...، البته برخی حروف نیز از نظر نوشتاری بسیار ساده و با فضا‌های بازتر طراحی

می‌شوند مثل فونت آزمون یا افزاز که برای کتاب داستان کودکان و کتب درسی کودکان مورد استفاده قرار می‌گیرند. به هر حال وقتی فونتی طراحی می‌شود طراح از قبل می‌داند که مورد استفاده آن چیست و این نگاه قبل از طراحی است که شخصیت یک فونت یا قلم را می‌سازد و آن را از فونت‌های دیگر متمایز می‌کند.

■ آیا فونتی دارید که رواج نداشته باشید؟
□ بله روزان، خاص (نازک، بولد، بسیار ضخیم)، پالیز (نرمال، بوک، بولد)، نیریزی، فرزانه (نرمال، بولد)، محقق، کوفی، شکسته نستعلیق، بارید، بردیا، فرم، گراف، گرافیک، پانید، سارا و تایپ.

■ تهیه یک فونت سه بخش عمده دارد: طراحی ظاهر فونت (Type face)، نکات فنی و اجرا برای استفاده در کامپیوتر. آیا بخش دیگری وجود دارد؟ و شما به کدام بخش علاقه بیشتری دارید؟

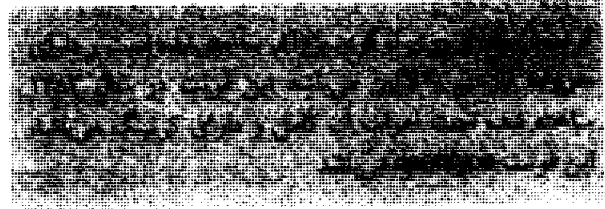
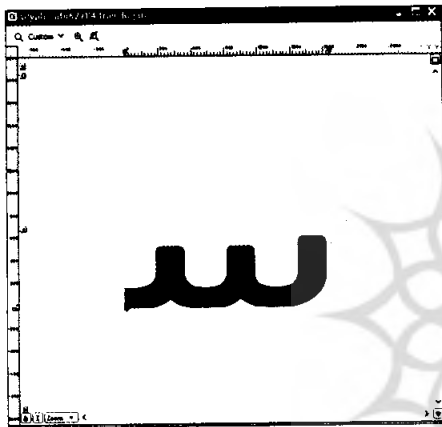
□ بله بخش آخر یعنی تست در موقع چاپ یا پرینت گرفتن در سایزهای مختلف که به نظر من بخش آخر بسیار حائز اهمیت است چرا که فضا‌های ایجاد شده بین فونت در سایز بزرگتر شاید خود را واضح نشان‌دهد، اما اینکه در سایز کوچکتر مثلاً ۸ یا ۱۲ هم فضا کنترل شده باشد از اهمیت زیادی برخوردار است. زیرا در هنگام چاپ بسته به نوع کاغذ، نوع چاپ و یا نوع مرکب، امکان پر شدن فضاها و از دست رفتن خوانایی فونت وجود دارد. ■

فونت تایپو ساخته شده از روی فونت‌های قبلی سربی
فونت شهر، ساخته شده از روی اندیک، لوکو
فونت فرم ساخته شده از روی اندیک لوکو
فونت زر معمولی ساخته شده از روی فونت زر ضخیم (زر ضخیم)
فونت ایران نستعلیق ساخته شده از روی فونت ایران نستعلیق
فونت بردیا ساخته شده از روی اندیک لوکو

ا ا ا ا ا ا ب ب ب ب ب ب ت ت ت ت ت ت ث ث ث ث ث ث پ پ پ پ
ح ح ح ح ح ح ج ج ج ج ج ج خ خ خ خ خ خ چ چ چ چ چ چ د د د د د د ذ ذ ذ ذ ذ ذ
ر ر ر ر ر ر ز ز ز ز ز ز ژ ژ ژ ژ ژ ژ س س س س س س ش ش ش ش ش ش ص ص ص ص ص ص
ض ض ض ض ض ض ط ط ط ط ط ط ظ ظ ظ ظ ظ ظ
ع ع ع ع ع ع غ غ غ غ غ غ ف ف ف ف ف ف ق ق ق ق ق ق
ک ک ک ک ک ک گ گ گ گ گ گ ک ک ک ک ک ک ل ل ل ل ل ل م م م م م م ن ن ن ن ن ن ه ه ه ه ه ه
ة و و و و و و ئ ئ ئ ئ ئ ئ ی ی ی ی ی ی لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا لا له
(۰۰۰۰۰۰)؟، ۰۱۲۳۴۵۶۷۸۹
فونت بارید

پترواک PEJVAK

فونت روزان ساخته شده از
روی لوگوی پترواک

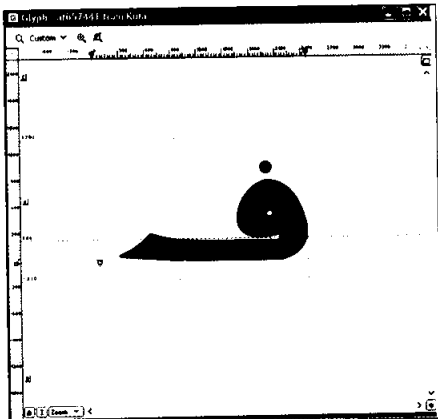

ا ا ا ا ا ا ب ب ب ب ت ت ت ت ث ث ث ث پ پ پ پ
 ج ج ج ج ح ح ح ح خ خ خ خ چ چ چ چ د د د د
 ر ر ر ر ژ ژ ژ ژ س س س س ش ش ش ش
 ص ص ص ص ض ض ض ض ط ط ط ط ظ ظ ظ ظ
 ع ع ع ع غ غ غ غ ف ف ف ف ق ق ق ق
 ک ک ک ک گ گ گ گ ل ل ل ل ل ل ل ل م م م م ن ن ن ن
 ه ه ه ه و و و و و و ن ن ن ن ی ی ی ی ی ی ی ی
 لا لا لا لا لا لا لا لا له ۰۱۲۳۴۵۶۷۸۹ [] ()
 ASDFGHIJKLZXCVBNMQWERTYUIOP
 <+> 1234567890?

فونت کوکبی از زری، قرآن منسوب به حضرت علی (ع) ساخته شده است این فونت در سال ۱۳۸۲ ساخته شده است اعراب آن کامل و دارای کرنینگ می باشد این فونت opentype می باشد.

فونت کوکبی ساخته شده از زری
قرآن منسوب به حضرت علی (ع)

ا ا ا ا ا ا ب ب ب ب ت ت ت ت ث ث ث ث پ پ پ پ
 ج ج ج ج ح ح ح ح خ خ خ خ چ چ چ چ د د د د
 ر ر ر ر ژ ژ ژ ژ س س س س ش ش ش ش
 ص ص ص ص ض ض ض ض ط ط ط ط ظ ظ ظ ظ
 ع ع ع ع غ غ غ غ ف ف ف ف ق ق ق ق
 ک ک ک ک گ گ گ گ ل ل ل ل ل ل ل ل م م م م ن ن ن ن
 ه ه ه ه و و و و و و ن ن ن ن ی ی ی ی ی ی ی ی
 لا لا لا لا لا لا لا لا له ۰۱۲۳۴۵۶۷۸۹ [] ()
 ASDFGHIJKLZXCVBNMQWERTYUIOP
 <+> 1234567890?

آ ا ا ب ب ب ب پ پ پ پ ت ت ت ت ث ث ث ث

ج ج ج ج ح ح ح ح خ خ خ خ د د د د ذ ذ ذ ذ ز ز ز ز ژ ژ

س س س س ش ش ش ش ص ص ص ص ض ض ض ض ظ ظ ظ ظ

ط ط ط ط ع ع ع ع غ غ غ غ ف ف ف ف

ق ق ق ق ک ک ک ک گ گ گ گ ل ل ل ل ل ل ل ل

م م م م ن ن ن ن و و و و ه ه ه ه ه ه ه ه ی ی ی ی ی ی ی ی

ر ر ر ر ا ا ا ا آ آ آ آ ا ا ا ا آ آ آ آ ا ا ا ا ا ا ا ا

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۰ فونت نارنج

نار و ریحار و پنیر، آسمانی بی ابر، اطلسی های تر، رستگاری نزدیک، لای گلهای حیاه

کوکب طاهباز
متولد: تهران-۱۳۴۵
کارشناس ارشد گرافیک
مدرس دانشگاه
طراح فونت نارنج
ایمیل: kokabtabbaz@yahoo.com

است. البته به نظر می‌رسد با تلفیق قواعد و اصول طراحی فونت لاتینی و خوشنویسی اسلامی بتوان به روش‌های مورد قبولی در طراحی الفبای فارسی (عربی) رسید.

■ روش شما در طراحی فونت چیست؟
□ شیوه من مبتنی بر جنس سفارش یا موضوع است. گاهی موضوع به علائق شخصی بر می‌گردد و این سفارش از خود، مثل یک معما ذهن مرا درگیر خود می‌کند (هر چند احتمال عدول از ضوابط و چهارچوب‌های موضوع، طولانی‌تر شدن زمان طراحی و نهایی نشدن کار در این نوع سفارش بسیار زیاد است؛ چرا که سفارش دهنده و طراح یکی است. البته فکر می‌کنم این نوع سفارش فقط در ایران وجود دارد). گاهی نیز سفارش یک جمله یا مجموعه کلماتی مشخص، از طرف یک سفارش دهنده مطرح می‌شود که در زمانی محدود و چهارچوبی مشخص انجام می‌گیرد. در هر حال پس از کشف نمودهای بصری موضوع، نوبت به انتخاب الگوی مناسبی می‌رسد که بتواند فرم‌های خاص مرا در قالب قواعدی جا افتاده ارائه دهد؛ گاهی کوفی، گاهی نسخ، گاهی نستعلیق و ... به طور کلی مراحل طراحی فونت از نظر من به ترتیب عبارتند از:

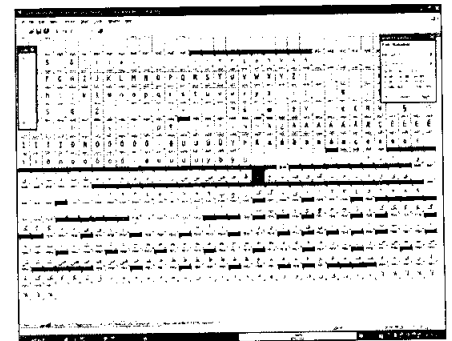
- ۱- طرح موضوع
 - ۲- یافتن راه حل‌های تصویری مناسب (در جهت بیان موضوع)
 - ۳- ایجاد هماهنگی (و نه یکنواختی) در کاراکترهای مختلف
 - ۴- آزمایش و اصلاح کاراکترها در کلمات و جملات مختلف و حتی پس از آن خاکستری‌های متن در اندازه‌ها و انواع مختلف (سیاه، نازک، تو خالی و ...)
 - ۵- تبدیل کردن طرح‌ها به فونت در یک نرم‌افزار طراحی فونت
 - ۶- نوع استفاده از فونت توسط طراحان دیگر یا بازخورد بازار
 - ۷- بازنگری برای اصلاح؛ که مراحل ۶ و ۷ ممکن است سالها بعد اتفاق بیافتند.
- به کدامیک از مراحل کار طراحی فونت علاقه بیشتری دارید؟
□ مرحله دوم و سوم برایم جالب‌تر هستند.
■ از چه ابزاری برای طراحی حروف استفاده

و بیاض و در نهایت ارسال.
نسبت یا تناسب پهنای قلم با خط شامل: یکسان نویسی در مفردات، یکسان نویسی در ترکیبات مشابه، تعادل و تناسب اندام حروف و ترکیبات و اندازه‌گیری با ملاک‌های معین (مثل نقطه).

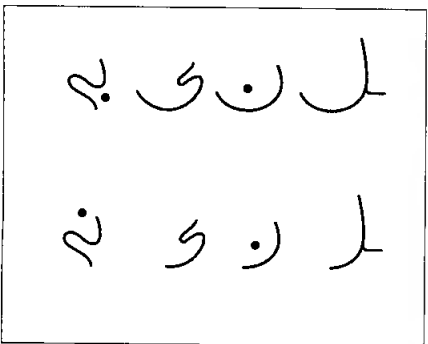
ترکیب شامل: ترکیب در حرف، کلمه، جمله و سطر، ترکیب در صفحه، رعایت فواصل مثبت و منفی، حُسن مجاورت و نظم، رعایت مدات، رعایت اجزا، تزیینات و حرکات و رعایت نشانه‌گذاری.
کرسی یا همان خط حامل وظیفه مرتب سازی و جایگزینی حروف و کلمات را به عهده دارد و شامل رعایت کرسی بالا، وسط و پایین است. در مجموعه قواعد خوشنویسی سنتی، صفاتی نیز مثل صفا و شان و حتی مزه در مراتب عالی خوشنویسی لحاظ می‌شود که مستلزم داشتن شرایط فنی، هنری و اخلاقی برای خطاط یا طراح خط است.
این قوانین مدون و اصیل، که در طی قرن‌ها شکل گرفته‌اند در واقع اصالت بومی و فرهنگی خط (فونت) را تأمین می‌کنند. حتی شایسته است اگر اصول تایپوگرافی ایرانی را بر اساس این قوانین دقیق به روز و مدون کنیم.

■ کدامیک از روشهای طراحی فونت ساده‌تر هستند؟

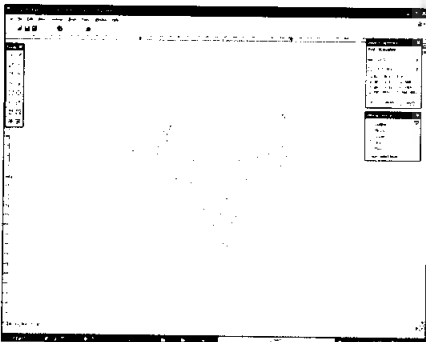
□ هنوز تعاریف و روش‌های درستی برای مباحث طراحی گرافیک در ایران مدون نشده است. تایپوگرافی یا طراحی فونت نیز از این نظر مستثنا نیست. متأسفانه برخلاف حروف لاتین، در فارسی (یا همان الفبای عربی) هیچ روش مدون و مدرنی برای طراحی فونت نداریم. نه سیستم آکادمیک دولتی و خصوصی و نه بازار و صنعت و نه حتی انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران، اهمیتی به فونت‌ها نمی‌دهند. بسیاری از طراحان ما حتی از ماهیت تایپوگرافی برداشت دیگری دارند. در جشنواره تایپوگرافی (اسماء الحسنی) همه نوع کار با حروف، از سقاخانه و خوشنویسی گرفته تا نقاشی‌خط و لوگو تایپ پذیرفته و دیده می‌شود بجز کار تایپوگرافی که همان طراحی و کاربرد فونت است. بنابراین ما راه‌های طراحی فونت را نیازموده‌ایم تا بتوانیم بگوییم کدام ساده‌تر

■ کاراکترهای مختلف در نرم افزار فونت لب

برخی گلیف‌های فونت نارنج

طراحی یک حرف در نرم افزار

پس از آن شرکت‌های نرم‌افزاری دیگر بدون اجازه صاحبان فونت، اقدام به کپی و ارائه آن در نرم‌افزارهای خود نمودند (مثل بقیه فونت‌ها و مثل همین حالا). البته دلایل زیادی از جمله، عدم وجود شناسنامه برای فونت‌ها، عدم نیاز بازار برای فونت (نبودن سفارش دهنده خاص)، عدم وجود قوانین قابل اجرا برای حفظ حقوق آثار طراحی و مهم‌تر از همه عدم پای‌بندی به اصول اخلاقی و احترام به حقوق دیگران، راه را برای این گونه اقدامات هموار می‌کند.

برگردیم به فونت نارنج؛ در ابتدا برداشت یا هدف از طراحی نارنج، فونتی برای موضوعات ادبی و شاعرانه بود ولی در این سال‌ها متوجه شدم که مردم و بخصوص طراحان آن را برای موضوعات شاد و طنزآلود انتخاب کرده‌اند. بلندی بیش از حد حروف نارنج قابلیت استفاده در چند سطر را ندارد و شاید تضاد در ارتفاع باعث به وجود آمدن حس طنز در کار شده باشد. البته منحنی‌های زیاد، نقطه‌های گرد و ضخیم‌تر از خط و همچنین کش و قوس‌های اغراق شده در "ک، گ، ط، ظ" نیز به بیان طنزآمیز فونت افزوده است. به همین دلیل تصمیم گرفتم تا تجربه‌های جدیدی را در جهت زیباتر شدن و تقویت نمود طنز آزمایش کنم. مثلاً با بالا کشیدن دنباله حروف پایین کرسی، گشادتر کردن بعضی از حروف دایره‌ای، به صورت طراحی ناتمام یا تغییر زاویه در گروه حروف دورانی "ی، ن، ل، ق، ص، ض" حس طنز پررنگ‌تر شد. برای ایجاد تعادل در بالا و پایین کرسی نیز بلندی حروف عمودی را کم کردم. بنابراین تداخل آزاردهنده سطرها نیز از بین رفت و مجموعه ی حروف، منسجم‌تر از قبل، نه تنها قابلیت در هم نشستن و ترکیب Open Type (در عبارات شاعرانه و کوتاه) بلکه استفاده در سطرهای پی در پی را نیز یافتند

می‌کنید؟

وسایلی مثل مداد، قلمو و ذغال بخاطر نرمی حرکت، بسیار مناسب‌تر از قلم‌های خوشنویسی لاتین یا عربی هستند. در واقع مدادی که نه خیلی نرم و نوک گرد و نه خیلی سخت و کم‌رنگ باشد تا بتوان به خط‌های راست و فواصل واضحی در حروف رسید. بخاطر بازنگری و کنترل مسیر طراحی از پاک‌کن استفاده نمی‌کنم. کاغذ نیز نباید بافت درشت داشته یا خیلی صیقلی باشد و گرنه خط‌ها محو می‌شود و قاطع به نظر نمی‌رسند. در ضمن برای اینکه تمام اجزا و حرکات حروف دیده شوند سعی می‌کنم حروف را بزرگ و روی کاغذ پوستی و البته بدون خط‌کش یا وسایل کمکی دیگر طراحی کنم. پس از تکمیل شکل‌ها و تغییرات اساسی، حروف کلیدی را اسکن و در یک برنامه برداری مثل Corel Draw اجرا کرده و در کنار هم آزمایش می‌کنم.

کدامیک از فونت‌های فارسی را بیشتر دوست دارید؟

مهمترین نکته حفظ اصالت موضوع در عین خوانایی است. اما برای مطالبی که خیلی خاص نیستند، همیشه از فونت یاقوت استفاده می‌کنم. به نظرم این فونت با عمر طولانی که دارد (در حدود ۵۰ سال) با وقار و خواناست و اشکالات کمتری دارد.

ویژگی‌های انتخاب یک فونت برای استفاده در آثار گرافیک چه هستند؟

چیزی که منجر به انتخاب یک فونت می‌شود، همان خوانایی و در عین حال هماهنگی با موضوع است.

آیا فونتی دارید که رواج نداده باشید؟

بله ولی تا زمانی که در یک نرم‌افزار فارسی ارائه نشده‌اند نمی‌توان نام فونت به آنها داد.

کمی درباره مسیر طراحی در فونت نارنج بگوئید.

فونت نارنج در سال ۱۳۷۵ و با الگوی کوفی شرقی از نوع قرمطی طراحی شد. قرمطه در زبان عربی به معنای ریز بودن خط و نزدیکی واژه‌ها و خطوط به یکدیگر است. سعی شد تا نارنج با حفظ این ویژگی‌ها، ولی مدرن و ساده طراحی شود. پس از پیشنهاد به شرکت نرم‌افزاری سینا نیز در همان سال خریداری و به بازار ارائه شد.

نارنج و پرنس آسمانی به ابراطلسه های ترستگاری نزدیک لای کل های حیا
 نارنج و پرنس آسمانی به ابراطلسه های ترستگاری نزدیک لای کل های حیا
 نارنج و پرنس آسمانی به ابراطلسه های ترستگاری نزدیک لای کل های حیا

متن نوشته شده با فونت نارنج